

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2026

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2026:1

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2026

Opetus- ja kulttuuriministeriö Helsinki 2026

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö
CC BY-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-415-009-5
ISSN pdf: 1799-0351

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2026

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2026

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2026:1		Teema	Hallinto
Julkaisija	Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Yhteisötekijä	Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Kieli	suomi	Sivumäärä	28

Tiivistelmä

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee vuosittain tulossuunnitelman, joka ohjaa ministeriön tulevan vuoden toimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2026 perustuu kansliapäällikön sekä osastojen ja toimintayksiköiden kanssa marraskuussa 2025 käytyihin tuloskeskusteluihin, joissa on sovittu vuotta 2026 koskevat linjaukset. Linjaukset koskevat sekä ministeriön ja hallinnonalan yhteisiä tavoitteita että toimialakohtaisia tavoitteita. Tulossuunnitelma sisältää myös ministeriön muiden toimintamenojen resurssikehyksen vuodelle 2026.

Tulossuunnitelma on käsitelty kansliapäällikön johtoryhmässä 10.12.2025.

Asiasanat tulossuunnitelmat, hallinto, tulostavoitteet, resurssit

ISBN PDF 978-952-415-009-5 **ISSN PDF** 1799-0351

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-009-5>

Undervisnings- och kulturministeriets resultatplan 2026

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2026:1		Tema	Förvaltning
Utgivare	Undervisnings- och kulturministeriet		
Utarbetad av	Undervisnings- och kulturministeriet	Sidantal	28
Språk	finska		
Referat	<p>Undervisnings- och kulturministeriet publicerar årligen en resultatplan som styr ministeriets verksamhet under det kommande året. Undervisnings- och kulturministeriets resultatplan 2026 baserar sig på resultatdiskussioner mellan kanslichefen, avdelningarna och verksamhetsenheterna i november 2025. Vid dessa diskussioner har parterna enats om riktlinjerna för 2026. Riktlinjerna gäller såväl ministeriets och förvaltningsområdets gemensamma mål som sektorspecifika mål. I resultatplanen ingår också en resursram för ministeriets övriga omkostnader för 2026.</p> <p>Resultatplanen behandlades i kanslichefens ledningsgrupp den 10 december 2025.</p>		
Nyckelord	resultatplaner, förvaltning, resultatmål, resurser		
ISBN PDF	978-952-415-009-5	ISSN PDF	1799-0351
URN-adress	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-009-5		

Ministry of Education and Culture Performance Plan for 2026

Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland 2026:1   **Subject**   Administration

Publisher   Ministry of Education and Culture

Group author   Ministry of Education and Culture

Language   Finnish

Pages

28

Abstract

The Ministry of Education and Culture publishes an annual performance plan that guides the activities of the Ministry in the coming year. The performance plan for 2026 of the Ministry of Education and Culture is based on performance discussions with the Permanent Secretary and the Ministry's departments and units held in November 2025. The policy guidelines for 2026 were established in these discussions. The guidelines apply to both the common objectives of the Ministry and its branch of government as well as to the sector-specific objectives. The performance plan also includes a framework for resources for the Ministry's other operational expenditure for 2026.

The performance plan was discussed in the Permanent Secretary's senior management group on 10 December 2025.

Keywords   performance plans, administration, performance targets, resources

---

ISBN PDF   978-952-415-009-5

ISSN PDF

1799-0351

URN address   <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-009-5>

Sisältö

1	Johdanto	7
2	Tulossuunnitelman lähtökohdat	8
3	Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiset tavoitteet	9
3.1	Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet	9
3.2	Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet (sekä hallitusohjelmasta että muista kehittämistarpeista tulevia tavoitteita)	10
3.3	Muut toimialoille yhteiset tavoitteet	11
3.4	OKM 2030 -strategiasta tulevat yhteiset tavoitteet	11
3.5	Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet	12
4	Toimialakohtainen politiikkaosa	14
4.1	Varhaiskasvatusta, perusopetusta ja vapaata sivistystyötä koskevat linjaukset	14
4.2	Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat linjaukset	15
4.3	Korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaa koskevat linjaukset	16
4.4	Kulttuuri- ja taidepolitiikkaa koskevat linjaukset	17
4.5	Nuoriso- ja liikuntapolitiikkaa koskevat linjaukset	19
4.6	Muut toimialakohtaiset linjaukset	21
5	Resurssit	27
	Liite 1. Muiden toimintamenojen resurssisuunnitelma 2026	28

1 Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2026 perustuu kansliapäällikön sekä osastojen ja toimintayksiköiden kanssa marraskuussa 2025 käytyihin tuloskeskusteluihin, joissa on sovittu keskeiset vuoden 2026 toimintaa koskevat linjaukset. Tulossuunnitelma on käsitelty kansliapäällikön johtoryhmässä 10.12.2025.

Tulossuunnitelma sisältää resurssikehyksen vuodelle 2026.

2 Tulossuunnitelman lähtökohdat

Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiaan 2030 sekä toimialojen strategioihin, toimintaohjelmiin tai vastaaviin suunnitelmiin. Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet perustuvat ministeriön strategian lisäksi valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa koskevaan valmisteluun sekä ministeriön laadunhallinnan ja toiminnan kehittämistyöhön. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet sekä muut yhteiset tavoitteet koskevat kaikkia osastoja ja toimintayksiköitä.

Vuonna 2026 ministeriön toiminnassa painottuvat hallitusohjelman keskeisten hankkeiden ja toimenpiteiden toimeenpano ja loppuunsaattaminen, tulevaan hallituskauteen varautuminen, valtionhallinnon tuottavuusohjelman toteutus ja Sivistyshallinto 2030 -uudistuksen seuranta ja toiminnan vakiinnuttaminen sekä jatkokehittäminen.

3 Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiskunnallista vaikuttavuutta koskevat yhteiset tavoitteet koskevat kaikkia ministeriön osastoja ja toimintayksiköitä sekä koko hallinnonalaan. Tavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan ja ministeriön strategiaan 2030. Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet perustuvat ministeriön laadunhallintatyöhön sekä osastojen ja yksiköiden näkemyksiin sisäisen toiminnan kehittamisestä.

3.1 Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Hallituksen asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ovat:

- Varhaiskasvatuksen laatu paranee.
- Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.
- Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.
- Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle.
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.
- Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.
- Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

3.2 **Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet (sekä hallitusohjelmasta että muista kehittämistarpeista tulevia tavoitteita)**

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala muodostaa sivistyshallinnon, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talouden kasvulle, kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille, sivistyksen, luovuuden, innovaatioiden ja osaamisen kautta. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.
- Sivistyshallinnon virastot käynnistävät toimintansa 1.1.2026 alkaen uudistuneen lainsäädännön mukaisesti. Varmistetaan, että virastojen toiminta vakiintuu ja toimintaa kehitetään sivistyshallinnon tavoitetilan mukaisesti. Jatketaan sivistyshallinnon yhteisten palveluiden kehittämistä.
- Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta. Tuetaan yhteiskunnan henkisen kriisinsietokyvyn vahvistamista. Virastot osallistuvat sivistyshallinnon varautumisen yhteisten prosessien, rakenteiden ja perusteiden valmisteluun. Virastojen olemassa olevat valmiussuunnitelmat päivitetään huomioiden muuttunut virastorakenne.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.
- Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraava tavoitteiden toteutumista.
- Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevista asioista. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudella määrittämiä toimenpiteitä.
- Sivistyshallinnon toiminta edistää kulttuurin tulevaisuuskestävyyttä, kulttuurin tekijöiden toimintaedellytyksiä, yhteistyötä ja osallisuutta kulttuuriin sekä uudistumisen, kestävä kasvun ja kansainvälistymisen mahdollistamista.

3.3 Muut toimialoille yhteiset tavoitteet

- Johdetaan nuorten hyvinvointityötä opetus- ja kulttuuriministeriölle hallitusohjelmassa osoitetun kokonaisvastuun mukaisesti pääasiassa valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelman (2024–2027) ohjaus- ja yhteistyöryhmien kautta.
- Kokonaisturvallisuuden johtamiseksi laaditaan yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa määriteltyihin strategisiin tehtäviin valmiussuunnitelmat Turvallisuuskomitean hyväksymän yhteiskunnan turvallisuusraportin 2025 mukaisesti: kasvatus-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmän ylläpitäminen, tutkimuksen turvallisuuden edistäminen ja kriittisten tutkimusinfrastruktuurien ylläpitäminen, kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojeleminen, hengellisen toiminnan edellytysten turvaaminen sekä nuorisotyön ja -toiminnan sekä liikunnan kansalaistoiminnan ylläpitäminen.
- Tulevaisuusajattelun vahvistamiseksi jatketaan koko koulutuspolun kehittämistä. Työssä hyödynnetään koko toimialan (kaikki koulutussektorit, kulttuuri, liikunta ja nuoriso) dialogia sekä kansainvälistä yhteistyötä suomalaisen sivistyshallinnon tulevaisuustaitoisuuden vahvistamiseksi.
- Kehitetään hallinnonalan arviointityötä tukemaan valtakunnallista politiikkavalmistelua ja paikallista kehittämistyötä.
- Organisoidaan koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointia ja siihen liittyvää sidosryhmäyhteistyötä yhteistyössä Opetushallituksen ja TEM:n kanssa.
- Valmistellaan yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjaukset.
- Vastataan Digitoimiston puheenjohtajuudesta.
- Toimeenpannaan LUMA(TE)-strategiaa ja toimenpidesuunnitelmaa.
- Vahvistetaan tutkitun tiedon hyödyntämistä toimialalla ja laajemmin yhteiskunnassa.

3.4 OKM 2030 -strategiasta tulevat yhteiset tavoitteet

Ministeriön strategian 2030 mukaisesti ministeriö vahvistaa sivistystä tiedolla, taidolla ja tunteella. Ministeriön toiminnassa korostuu avoin, vastuullinen ja luottamusta rakentava toimintatapa.

Ministeriö vaikuttaa toiminnallaan siihen, että

- kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat
- luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa
- merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti.

3.5 Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet

- Toimeenpannaan ja saatetaan loppuun hallitusohjelman mukaiset hankkeet ja toimenpiteet.
- Varaudutaan tulevaan hallituskauteen. Laaditaan ministeriön virkanäkemyksensä ja hallitusohjelmakortit sekä päivitetään OKM:n strategia.
- Vahvistetaan toimialan näkyvyyttä ja merkityksellisyyttä. Parannetaan tietopohjaa ja analyysitoimintaa ministeriön toiminnan tueksi. Vahvistetaan systemaattista toimintaympäristön seuranta- ja analyysia. Laajennetaan ennakointiajattelua kaikille toimialoille. Vahvistetaan henkilöstön tekemisen yhteiskunnallista merkityksellisyyttä tukevaa keskustelukulttuuria.
- Vahvistetaan riskitietoisuutta osana ministeriön johtamista sekä osastojen ja toimintayksiköiden työtä. Jatketaan tunnistettujen riskien analysointia osana systeemisten riskien arviointia. Päivitetään ministeriön riskienhallinnan yhteistä tilannekuvaa ja riskien vastuita.
- Jatketaan laatutyötä ja ministeriön toimintakulttuurin kehittämistä.
- Toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä toiminnallisessa tasa-arvosuunnitelmassa 2024–2027 tehtyjen linjausten mukaisesti. Otetaan linjaukset huomioon ministeriön kaikessa toiminnassa. Osastojen, toimintayksiköiden ja yhteistyöryhmien toiminnalla tuetaan ministeriön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolinjausten toimeenpanoa. Panostetaan jatkuvaan oppimiseen yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden edistämiseksi.
- Laaditaan johtamisen kehittämissuunnitelma tavoitteena liittää yhteen valtion uusi henkilöstöstrategia, sivistyshallinnon yhtenäisen johtamiskulttuurin tavoitteet sekä ministeriölähtöiset kehittämistarpeet. Otetaan käyttöön ministeriössä valmentava työote työyhteisön kehittämisen menetelmäksi.
- Laaditaan yhteiset käytännöt varmistava OKM:n tekoälysuunnitelma henkilöstön osaamisesta tekoälyn hyödyntämisessä. Ylläpidetään kokonaiskuvaa virkatyötä tukevien räätälöityjen tekoälytyökalujen kehittämisestä ja käyttöönnotosta valtioneuvoston piirissä, ja

osallistutaan aktiivisesti tarkoituksenmukaiseen yhteiseen kehittämiseen.

- Selkiytetään valtionavustusprosessin omistajuus.
- Siirrytään käyttämään pääasiallisena työtilana Teams-kanavaa.

4 Toimialakohtainen politiikkaosa

4.1 Varhaiskasvatusta, perusopetusta ja vapaata sivistystyötä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Varhaiskasvatuksen laatu paranee

- Vahvistetaan maahanmuuttotaustaisten osallistumista varhaiskasvatukseen vahvistamalla palveluohjausta.
- Tuetaan yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytyksiä.
- Toteutetaan allianssi-yhteistyötä varhaiskasvatuksen opettajien koulutuksen lisäämiseksi.
- Hallitusohjelman mukaisesti tehdään tarpeelliset säädäntömuutokset päiväkodin johtajan kelpoisuuteen huolehtien samalla riittävä pedagoginen ja didaktinen osaaminen.

Tulostavoite 2. Suomalaisen oppimistulokset ja koulutustaso nousevat

- Oppimistulostyöryhmän toimenpide-ehdotukset perusopetuksen oppimistulosten vahvistamiseksi sekä perustaitojen varmistamiseksi valmistuvat.
- Toteutetaan perusopetuksen valmistavan opetuksen lisäopetus ja uudistetaan S2 -oppimäärää koskeva ohjaus.
- Toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön johtaman väestökehityksen haasteita perusopetuksen järjestämisessä käsittelevän työryhmän työtä. Arvioidaan väestökehityksen vaikutuksia perusopetuksen järjestämisessä. Vahvistetaan perusopetukseen liittyvää tietotuotantoa ja toteutetaan perusopetuksen laatutavoitteet ja niitä koskeva seuranta.
- Toteutetaan opetuksen järjestäjien yhteistyön tueksi avustuskokonaisuus ja käynnistetään verkostoyhteistyö.
- Laaditaan visio vapaalle sivistystyölle tiiviissä yhteistyössä kentän ja sidosryhmien kanssa.

Tulostavoite 3. Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot

- Jatketaan tarvittavia toimenpiteitä perusopetuksen tuen lainsäädäntöuudistuksen toimeenpanon tueksi ja käynnistetään seurantatutkimus.
- Valmistellaan perusopetuksen osaamistakuuta hallitusohjelman linjausten mukaisesti.
- Käynnistetään erillistutkimus koskien perusopetuksen tavoitteiden toteutumista maahanmuuttotaustaisten oppilaiden osalta.

4.2 Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Oppimistulokset ja opiskelijoiden hyvinvointi toisen asteen koulutuksissa paranevat

- Täsmennetään TUVA-koulutusta ja oppivelvollisuutta koskevaa lainsäädäntöä.
- Valmistellaan ehdotukset TUVA-koulutuksen vahvistamiseksi.
- Toteutetaan selvitys ammatillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen toimivuudesta ja kehittämistarpeista.
- Toteutetaan tutkimus ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kielellisistä valmiuksista.

Tulostavoite 2. Amatillinen koulutus vastaa paremmin yksilöiden ja työelämän tarpeisiin

- Toimeenpannaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilu sekä rahoitusmallia ja oppimisen tukea koskevat muutokset.
- Mahdollistetaan tilauskoulutus EU/ETA-alueen kansalaisille ja lukuvuosimaksullisen koulutuksen järjestäminen kolmansista maista tuleville opiskelijoille.
- Valmistellaan esitys työelämäyhteistyön uudistamiseksi ammatillisessa koulutuksessa.
- Valmistellaan esitys aikuisten ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi.

Tulostavoite 3. Laadukas ja saavutettava lukiokoulutus vahvistaa yleissivistystä

- Toimeenpannaan rahoitusmallin uudistus.
- Mahdollistetaan lukuvuosimaksullisen koulutuksen järjestäminen kolmansista maista tuleville opiskelijoille.
- Toimeenpannaan uudistetut valtakunnalliset kehittämistehtävät yhdessä Opetushallituksen kanssa.
- Valmistellaan lukiodiplomien uudistamista koskevaa ehdotusta yhdessä Opetushallituksen kanssa.

Tulostavoite 4. Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden toteutuksen loppuun vieminen

- Otetaan käyttöön Osaamispolku -palvelu ja siirretään sen ylläpito ja jatkuva kehittäminen hallintamallin mukaisesti ministeriöiltä virastoille.
- Valmistellaan loppuraportointi ja Suomen RFF-maksupyynnön tarvittava dokumentaatio jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelmasta ja jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus hankkeesta.

4.3 Korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaa koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Laadukas korkeakoulutus ja tutkimus ovat menestyvän demokratian perusta

- Julkaistaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040.
- Käynnistetään vision pohjalta korkeakoulujärjestelmän sekä korkeakoulujen ohjauksen ja rahoituksen kehittämisen suuntaviivojen valmistelu.
- Toteutetaan korkeakoulujen sopimuskauden 2025-2028 puolivälitarkastelu.
- Toimeenpannaan korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston lainsäädäntösuunnitelmaa.
- Tuetaan tiedepoliittisella ohjauksella Suomen Akatemiaa toimeenpanemaan monivuotisen T&K-rahoituksen käytön suunnitelmaa.

Tulostavoite 2. Osaajat ja osaaminen uudistavat suomalaisen yhteiskunnan

- Toimeenpannaan valtion T&K-rahoituksen käytön pitkän aikavälin suunnitelman sekä JTS- ja talousprosessien mukaiset T&K-rahoituslisäykset OKM:n hallinnonalalla.
- Toimeenpannaan toimenpideohjelman koulutustason nostamiseksi ja korkeakoulutuksen opintopolkujen sujuvoittamiseksi.
- Tuetaan kansainvälisten osaajien, opiskelijoiden ja tutkijoiden integroitumista Suomeen jatkamalla Talent Boost -ohjelman toimeenpanoa ja sujuvoittamalla tutkintojen tunnustamista.
- Tuetaan korkeakouluja ja CSC:tä tutkimuksen digitalisaation infrastruktuuri-investointien täysimääräisessä hyödyntämisessä ja infrastruktuurien käytön osaamispohjan laajentamisessa.
- Vahvistetaan korkeakoulutuksen digitalisaation ohjausta, kehitetään tarvittavia kyvykkyksiä ja selkeytetään toimintamalleja, jotta digitaalinen kehitys tukee korkeakoulutuksen digitalisaation yhteistä suuntaa ja vaikuttavuutta.

Tulostavoite 3. Korkeakoulutus ja tutkimus vahvistavat Suomen kansainvälistä kilpailukykyä

- Tuetaan vastuullista kansainvälistymistä korkeakoulujen ja tiedelaitosten ohjauksessa.
- Osallistutaan aktiivisesti monikansalliseen dialogiin tutkimuksen ja korkeakoulutuksen vastuullisen kansainvälisyyden edistämiseksi.
- Valmistaudutaan EU:n tulevan ohjelmakauden sisältöihin sekä vaikutetaan eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen kehittämistoimiin.

4.4 Kulttuuri- ja taidepolitiikkaa koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen

- Toimeenpannaan kulttuuripoliittista selontekoa.
- Uudistetaan taiteen perusopetusta koskeva lainsäädäntö ja valtionrahoitusjärjestelmä.

- Toimeenpannaan kulttuuriperintöstrategiaa.
- Edistetään digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuutta ja yleisten kirjastojen palveluja sekä huolehditaan digitaalisen kulttuuriperinnön keskitetyn pitkäaikaissäilytyksen ylläpidosta.
- Vahvistetaan kulttuuritoimijoiden varautumista ja roolia yhteiskunnan henkisen kriisinkestävyyden avaintoimijoina.
- Valmistellaan uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista.
- Tuetaan uudistuneen Museoviraston toiminnan kehittymistä osana Sivistyshallinto 2030 -uudistusta.

Tulostavoite 2. Taiteellisen ja luovan työn tekemisen edellytykset parantuvat

- Laaditaan kulttuuripoliittisen selonteon mukaisesti kirja-alan toimenpideohjelma.
- Kehitetään tekijänoikeusdatan hallinnoinnin teknistä infrastruktuuria ja etsitään ratkaisuja digitaalisen ja muun teknisen kehityksen erityiskysymyksiin.
- Tuetaan Taide- ja kulttuuriviraston ja taide- ja kulttuurineuvoston toiminnan käynnistymistä osana Sivistyshallinto 2030 -uudistusta.

Tulostavoite 3. Osallisuus kulttuuriin lisääntyy ja arvoverkot vahvistuvat hallinnonalojen ja toimijoiden välisen yhteistyön tuloksena

- Huolehditaan, että taide-, kulttuuri- ja kirjastopalveluja on saatavilla eri väestöryhmien tarpeisiin.
- Vahvistetaan lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksia taiteeseen ja kulttuuriin.
- Vahvistetaan kulttuurihyvinvoinnin roolia osana hyvinvointialueiden ohjausta ja kuntayhteistyötä.
- Toimeenpannaan kulttuurimatkailemisen tiekartta, arkkitehtuuripoliittista ohjelmaa ja kulttuurisen moninaisuuden toimenpideohjelmaa.

Tulostavoite 4. Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen ja kansainvälistymisen toimenpiteet monipuolistuvat

- Käynnistetään kulttuurin poikkihallinnollinen kansainvälistymisstrategian valmistelu.
- Toimeenpannaan luovan talouden kasvustrategiaa.

- Tuetaan ja kannustetaan eri alojen toimijoita, oppilaitoksia ja viranomaisia yhteistyössä panostamaan tekijänoikeusosaamisen ja -koulutuksen lisäämiseen.

Tulostavoite 5. Uskonnolliset asiat

- Edistetään uskonnollisten yhdyskuntien mahdollisuuksia järjestää uskonnonharjoittamiseen liittyvää toimintaa. Hautaustoimen yleisessä järjestämisessä lähtökohtana on uskonnonvapauden ja yhdenvertaisuuden sekä arvokkuuden ja kunnioittavuuden toteutuminen.

4.5 Nuoriso- ja liikuntapolitiikkaa koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Vahvistamme sivistysperustaa, hyvinvointia ja resilienssiä

- Vahvistetaan nuorten hyvinvointia ja tulevaisuususkoa toteuttamalla Vanupon ja tulevaisuususkon asiantuntijaryhmän toimenpidesuosittelujen nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevia tavoitteita ja linjauksia sekä luomalla hallituskaudet ylittävä visio. Nuorisolain muutostarpeet arvioidaan, mukaan lukien Harrastamisen Suomen mallin arvioinnin tulokset.
- Jatketaan liikunnallisen elämäntavan lisäämistä laajentamalla ja vakiinnuttamalla Liikkuvat -kokonaisuus valtakunnallisesti kattavaksi toiminnaksi. Toimeenpannaan Suomi liikkeelle -ohjelmaa sekä kehitetään liikunnan harrastamista Harrastamisen Suomen mallin jatkona. Laajennetaan Liikkuva perhe -toimintaa.
- Jatketaan huippu-urheilun uudistettujen toimintamallien ja roolien selkeyttämistä ja vakiinnuttamista ja päivitetään huippu-urheilun julkisten tukien myöntöperiaatteita ja kohdentamista vastaamaan kansainvälisen huippu-urheilun vaatimustasoa.
- Vahvistetaan toimialan tiedontuotantoa tutkimusten, selvitysten ja arviointien avulla tiedolla johtamisen ja toimialan kehittämisen tueksi. Kehitetään Move!-prosessia ja hyödynnetään tuloksia tiedolla johtamisessa. Nostetaan toimialan kysymysten painoarvoa yhteiskunnallisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.

- Uudistetaan opintotukea. Annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella hallituksen esitys opintotuen kokonaisuudistuksesta. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa ensisijaisesti täysipäiväinen opiskelu, turvata opiskeluaikainen toimeentulo, vahvistaa opintotuen kannustinelementtejä sekä tukea opintojen läpäisyä tavoiteajassa. Toimenpiteellä vähennetään myös työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrää.
- Asetetaan selvityshenkilö laatimaan ehdotus nuorisolain (1285/2016) ja liikuntalain (390/2015) mukaisten opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelinten toiminnan kehittämismahdollisuuksista. Tehtävänä on selvittää, miten eri asiantuntijaelinten roolit, tehtävät ja kokoonpanot muodostavat yhdessä ministeriön kanssa toimivan kokonaisuuden ja millä tavalla asiantuntijaelinten toiminta on mahdollisimman vaikuttavaa kokonaisuuden kannalta.

Tulostavoite 2. Edistämme vastuullisuutta ja yhdenvertaisuutta

- Seurataan hallitusohjelman mukaisen vastuullisen ja kaikille avoimen kansalaisjärjestötoiminnan ja turvallisen harrastamisen sekä valtioneuvoston toimenpideohjelman rasmin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä toteutumista.
- Tuetaan tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen nuorisotyön ja -toiminnan sekä liikunta- ja urheilutoiminnan edelleen kehittämistä järjestöissä ja kunnissa.
- Laajennetaan vastuullisuuskriteerit kaikkiin liikunnan avustuskokonaisuuksiin. Tuetaan epäasiallisen kohtelun ehkäiseviä toimia osana turvallista harrastamisen toimintaympäristöä.
- Luodaan edellytyksiä nuorten yhdenvertaiselle osallisuudelle vahvistamalla osallisuutta tukevia toimintatapoja ja yhteistyötä eri hallinnonaloilla ja -tasoilla.
- Johdetaan, ohjataan ja kehitetään opintotukitoimintaa yhdenvertaisten opiskeluedellytysten varmistamiseksi.

Tulostavoite 3. Luomme edellytyksiä elinvoimaiselle kansalaistoiminnalle ja paikallistason toiminnalle

- Hyödynnetään yleisavustusten monivuotisuus -kokeilua järjestöjen pitkäjänteisessä toiminnan suunnittelussa.

- Jatketaan vuoropuhelua kansalaistoimijoiden kanssa ja käynnistetään keskustelu järjestökentän tarkoituksenmukaisesta rakenteesta ja liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuuksien tarkistamisesta.
- Edistetään osaltamme kansalaisjärjestöstrategiaa. Tuemme järjestöjen omaa varainhankintaa ja EU-rahoituksen saamista.
- Vahvistetaan kunnallisen nuorisotyön rakenteita, laatua ja tulosten tunnettuutta.
- Tarkastellaan valtakunnallisten nuorisoalan järjestöjen yleisavustusten oikeasuhtaisuutta tavoitteena järjestöjen nuorisotyön ja -toiminnan tukemisen aiempaa tarkoituksenmukaisempi kohdentaminen ottaen huomioon avustukselle asetetut tavoitteet.
- Edistetään urheilun suurtahtumien saamista Suomeen laatimalla suurtahtumahakustrategia yhteistyössä keskeisten kumppaneiden kanssa.

4.6 Muut toimialakohtaiset linjaukset

Hallintoyksikköä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Sivistyshallinto 2030 -hankkeen toimeenpano ja seuranta ministeriössä ja hallinnonalalla

- Vakiinnutetaan varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteistyöryhmän toiminta sekä laaditaan hallinnonalan ministeriöjohtaisen valmius- ja varautumisjärjestelmän perusteet.
- Vakiinnutetaan strategisen henkilöstöpolitiikan yhteistyöryhmän toiminta sekä laaditaan hallinnonalan ministeriöjohtaisen henkilöstöpolitiikan perusteet.
- Strategisen tietohallinnon ja digitalisaation yhteistyöryhmä laatii hallinnonalan digipalveluiden kokonaiskuvan ja käynnistää strategiатыön.
- Valtionavustusprojektin loppuunsaattamisen myötä asetetaan Sivistyshallinnon valtionavustustoiminnan kehittämisen ja yhtenäistämisen yhteistyöryhmä sekä käynnistetään selvitys valtionavustustoiminnan tukipalveluiden kehittämismahdollisuuksista.
- Toteutetaan sivistyshallinnon yhtenäisen johtamiskulttuurin kehittämishankkeen arviointi ja sovitaan jatkotoimenpiteistä.

Tulostavoite 2. Vahvistetaan valtionhallinnon yhteisten toimintatapojen toteutusta ministeriössä

- Osallistutaan HRM-palvelun, rekrytointien sekä muiden yhteisten palveluiden keskittämiseen sekä oman toiminnan ja prosessien kehittämiseen vastaamaan muutoksia.
- Osallistutaan valtion henkilöstöstrategian toimeenpanokauden 2. vaiheeseen sekä huomioidaan strategia oman toiminnan kehittämisessä (mm. henkilöstösuunnittelun malli).
- Vakiinnutetaan HenkilöstöBaro-kyselyn toimintamalli OKM:ssä.

Tulostavoite 3. Vahvistetaan ministeriön digitaalista ja digiturvallista toimintaympäristöä

- Toteutetaan SALAMA-järjestelmän hallittu alasajo ja henkilöstön sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjeistus uusiin valtionavustuspalveluihin siirryttäessä.
- Laaditaan ministeriölle tekoälyn hallintamalli.
- Jatketaan sähköisten työtilojen siistimisprojektia sekä digitaalisten työkalujen käyttöönottoa ja jalkauttamista.

Tulostavoite 4. Toteutetaan CSC Oy:n omistajastrategian väliarviointi sekä täsmennetään valtio-omistajan näkemys yhtiön erityistehtävästä

Talouslyksikköä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Talouden suunnittelu

- Valmistellaan ja koordinoidaan JTS- ja talousarvioesitysten valmistelu laadukkaasti.
- Varmistetaan Sivistyshallinto 2030-uudistuksen toimeenpano erityisesti talouteen liittyvien yhteisten palveluiden osalta.
- Koordinoidaan ministeriön ja hallinnonalan rahoituksen yhteistyöryhmän työtä.

- Osallistutaan hallinnonalalle kohdistuvien sopeuttamistoimenpiteiden valmisteluun ja varmistetaan niiden toimeenpano sekä osallistutaan uuden hallituskauden valmisteluun.

Tulostavoite 2. Taloushallinto ja laskentatoimi

- Toteutetaan taloushallinnon tehtävät tehokkaasti ja varmistetaan kirjanpidon oikeellisuus.
- Osallistutaan VN-tason taloushallinnon kehittämishankkeisiin ja kehitetään Palkeet-ministeriö -työnjakoa.
- Varmistetaan palvelukyky ja jatkuvuus sekä toteutetaan taloushallinnon muut kehittämishankkeet.

Tulostavoite 3. Tarkastus

- Toteutetaan valtionavustusten ja EU:n elpymis- ja palautumisvaroilla rahoitettujen hankkeiden taloustarkastus suunnitelman mukaisesti.
- Varmistetaan valtionavustusten valvontaa koskeva asiantuntemus.
- Kehitetään valtionavustusten tarkastustoimintaa konsernitasolla.
- Osallistutaan valtionavustusten digihankkeen valmisteluun.
- Koordinoidaan valtionosuuksia koskeva tarkastustoiminta sekä lisätään tarkastuksia määrällisesti.

Tulostavoite 4. Valtionosuusjärjestelmä

- Toteutetaan valtionosuusjärjestelmän koordinointi- ja kehittämistehtävät sekä vahvistetaan tiedonkulkua.
- Osallistutaan rahoituslakien muutosten toimeenpanoon.
- Varmistetaan Valos-järjestelmän jatkuvuus ja kehittäminen.
- Toteutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain uudistamisen alustava tarkastelu.

Tulostavoite 5. Juridiset tehtävät

- Varmistetaan valtionosuuslainsäädännön koordinaatio ja tuki.
- Varmistetaan juridinen tuki valtionavustusjaostolle ja valtionavustustoiminnan kehittämiseksi.

- Toteutetaan muut talouden ja rahoituksen oikeudelliset asiantuntijatehtävät.

Tulostavoite 6. Yhteiset kehittämishankkeet

- Selkeytetään valtionavustustehtävien prosessi, omistajuus ja työjako ministeriötasolla.
- Kehitetään ministeriön valtionosuustehtäviä: talousyksikön ja osastojen välinen työnjako ja prosienkuvaukset sekä valtionosuuksien tarkastus- ja valvontatoiminnan kehittäminen ja tarkastusten määrällinen lisääminen.
- Vahvistetaan konsernitason ohjausta hallinnonalan virastojen talouden suunnittelussa, toimeenpanossa ja tarkastustoiminnan prosesseissa.
- Täsmennetään taloushallinto- ja laskentatehtävien työnjakoa talousyksikön ja muiden toimintayksiköiden kesken (toimintayksikkökohtaiset talousyhdyshenkilöt).

Kansainvälisten asiain sihteeristöä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Varmistetaan poliittisen johdon kansainvälisten vierailujen ja kokousosallistumisten suunnitelmallinen ja vaikuttava toteutuminen

- Tunnistetaan ja kootaan kansainväliset vaikuttamisen kannat ja kärkien muodostus sekä varmistetaan niiden toteutuminen.

Tulostavoite 2. Edistetään kansainvälistä vaikuttamistyötä kahdenvälisessä ja monenkeskisessä yhteistyössä ministeriön sektoreilla

- Vaikutetaan aktiivisesti ja ennakoivasti kahden- ja monenkeskisen yhteistyön keskeisiin prosesseihin, huomioiden erityisesti koulutuksen (ml. SDG4 HLSC-ohjausryhmä) sekä kulttuurisektorin rooli kestävässä kehityksessä.
- Suunnataan vaikuttamistyötä vuosittain laadittavan yhteisen EU-vaikuttamisen suunnitelman mukaisesti, keskeisimpänä

horisontaalisena kysymyksenä neuvottelut EU:n monivuotiseksi rahoituskehikseksi sekä rahoitusohjelmiksi vuosille 2028–2034.

- Seurataan NATO:n linjauksia ja päätöksentekoa ja valvotaan, että OKM:n hallinnonalan näkökulmat otetaan huomioon (valtioneuvoston) Natoa koskevassa koordinaatiossa.
- Jatketaan koulutus- ja kulttuurialan yhteistyötä Ukrainassa sen omien jälleenrakennustavoitteiden mukaisesti ja lisätään yhteistyötä ja synergioita kansainvälisten järjestöjen kanssa, erityisesti koulutussektorilla.
- Osana kansainvälisen toimintaympäristön analyysia, kootaan kahdesti vuodessa päivittyvä seurantaraportti ministeriön sektoreilla huomioitavista muutoksista.

Tulostavoite 3. Edistetään ministeriön kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuutta maakuvaviesteillä

- Sisällytetään uuden valtioneuvoston yhteisen maakuvastrategian painotukset Suomen tunnettuuden ja houkuttavuuden parantamiseksi ministeriön toimialueilla.
- Tuodaan maakuvalliset viestit vahvemmin osaksi ministeriön kansainvälisen yhteistyön arkea ja vaikuttamistyötä.

Viestintäyksikköä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat:

Tulostavoite 1. Hallitusohjelman viestinnän toteuttaminen

- Varmistetaan viestinnällä sidosryhmien tiedonsaanti valmisteltavista asioista ja päätöksistä ja taustoitetaan niitä medialle.
- Vahvistetaan ministeriön asiantuntijuuden näkyvyyttä julkisessa keskustelussa.
- Valmistaudutaan hallituskauden vaihdokseen viestinnällisesti.

Tulostavoite 2. Tuetaan viestinnällä Sivistyshallinto 2030 -uudistuksen toimeenpanoa ja yhteistyötä

- Suunnitellaan ja toteutetaan viestintää yhdessä hallinnonalan virastojen ja valmisteluryhmien kanssa.
- Luodaan pysyvät käytännöt hallinnonalan viestinnälliselle yhteistyölle.

Tulostavoite 3. Vaikutetaan aktiivisesti valtioneuvoston viestinnän kehittämiseen

- Osallistutaan aktiivisesti valtioneuvoston viestinnälliseen yhteistyöhön ja kehittämiseen.
- Kehitetään säännöllistä viestinnällistä yhteistyötä ja osaamisen jakamista muiden ministeriöiden kanssa.
- Valmistaudutaan viestinnän keskittämiseen valtioneuvoston kansliaan ja uusiin toimintatapoihin.

Tulostavoite 4. Huomioidaan varautuminen toiminnassa

- Kiinnitetään varautumiseen, kriisiviestintään ja riskienhallintaan erityistä huomiota.
- Tarkistetaan ja päivitetään viestinnän ohjeistukset, erityisesti kriisiviestinnän osalta ja harjoitellaan säännöllisesti mahdollisia tilanteita.

Tulostavoite 5. Viestinnän toimintatapojen kehittäminen

- Toteutetaan henkilökunnalle suunnattuja tiiviitä viestinnän valmennuksia ja johdolle esiintymisvalmennus. Kehitetään osaamista ja perehdytetään virkakuntaa ministeriön viestintäkäytäntöihin.
- Jatketaan panostusta sosiaalisen median, videoviestinnän ja työyhteisöviestinnän kehittämiseen.
- Mitataan viestinnän vaikuttavuutta säännöllisesti, kehitetään tuloksista raporttoimista ja niitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

5 Resurssit

Opetus- ja kulttuuriministeriön resurssit vuodelle 2026 käyvät ilmi liitteestä 1.

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Meritullinkatu 10
PL 29, 00023 Valtioneuvosto
p. 0295 16001
okm.fi

ISSN 1799-0351 PDF
ISBN 978-952-415-009-5 PDF